

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

dhr. E. Rem
BEL/REE

Telefoonnummer +31235144692
reme@noord-holland.nl

1 | 4

**Betreft: Evaluatie UVP HIRB 2017-2019 en Monitor werklocaties
2019**

Verzenddatum

26 SEP. 2019

Kenmerk

1203113/1268951

Geachte leden,

Uw kenmerk

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) zenden wij u het volgende toe:

- Evaluatierapport Uitvoeringsprogramma HIRB 2017-2019
- Monitor Werklocaties Noord-Holland 2019

Met de HIRB-regeling (Herstructurering Intelligent Ruimtegebruik op Bedrijventerreinen) stimuleert de provincie Noord-Holland al ruim 15 jaar de vestigingskwaliteit op bedrijventerreinen. De uitvoeringsregeling HIRB is onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Toekomstbestendige Werklocaties 2017-2019. Onder dat programma vallen ook de uitvoeringsregeling OTW (Ondersteuning Toekomstbestendige Werklocaties), opdrachten om duurzaamheid en beheer op bedrijventerreinen te stimuleren en jaarlijkse prijsvragen rondom thema's die spelen op bedrijventerreinen.

Hoofddoel van deze evaluatie was het verkrijgen van inzicht in de doeltreffendheid van het uitvoeringsprogramma HIRB 2017-2019 en in de grootste bedrijventerreinen- en kantorenopgaven in Noord-Holland tot en met 2023.

In totaal zijn er met ruim €7 miljoen 68 projecten gesteund in 2,5 jaar tijd. De outputdoelen van HIRB en OTW zijn niet geheel behaald; 212,8 ha bedrijventerrein is geherstructureerd i.p.v. 300ha en er waren minder aanvragen OTW dan gepland. De oorzaak daarvan is niet geheel duidelijk. Wellicht speelt daarbij mee dat na vele jaren van uitvoeren van de HIRB-regeling de wat lastiger te realiseren projecten overblijven die minder hectaren geherstructureerd terrein opleveren. Wel is duidelijk dat de behoefte aan de HIRB-regeling nog groot is gezien het aantal aanvragen in het laatste jaar van de regeling (2019).

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

De belangrijkste conclusie van de evaluatie is dat HIRB-subsidie voor fysieke maatregelen doeltreffend is als het gaat om haar rol en waarde in het ecosysteem op en rondom bedrijventerreinen. De HIRB heeft duidelijke meerwaarde, vooral om projecten te versnellen en om extra kwaliteit te realiseren. Soms is het alleen financiële steun maar er zijn ook voorbeelden van projecten die zonder HIRB niet zouden zijn gerealiseerd.

Voor de OTW-regeling is het lastig uitspraken te doen over doeltreffendheid maar de conclusie is wel dat OTW bijdraagt in proces, inzicht in haalbaarheid of ervoor zorgt dat voorbeeldprojecten breder uitgedragen kunnen worden. Ook sluiten de meeste thema's en het type projecten waarvoor binnen OTW-subsidie aangevraagd kan worden aan op ontwikkelingen en behoeften in de praktijk.

De belangrijkste aanbevelingen zijn dan ook om als het gaat om subsidie voor fysieke maatregelen op bedrijventerreinen te focussen op herstructurering en verduurzaming.

Voor procesmaatregelen zijn beheer en verduurzaming de belangrijkste thema's. Aanbevolen wordt om subsidiëring op het gebied van digitale infrastructuur niet langer mogelijk te maken. De interesse voor en behoefte aan onderzoek naar haalbaarheid blijkt beperkt bij ondernemers. Ondernemers investeren liever in maatregelen die direct zichtbaar resultaat opleveren.

Daarnaast wordt aanbevolen om scherper te monitoren wat de daadwerkelijke effecten van de regeling zijn. Het gaat dan zowel om het monitoren van vervolgstappen na afronding van gesubsidieerde trajecten als daarbij indicatoren te betrekken die iets zeggen over het vestigingsklimaat, de ruimtelijke kwaliteit, bedrijvigheid en toekomstbestendigheid op bedrijventerreinen. Te denken valt aan het monitoren van ondernemerstevredenheid, de WOZ-waarde en indicatoren op het gebied van veiligheid en duurzaamheid. De monitoring kan volgend jaar worden ondergebracht in de jaarlijkse Monitor Werklocaties.

Naar aanleiding van de commissiebehandeling op 23 maart 2017 van het uitvoeringsprogramma HIRB 2017-2019 hebben we de rol van de ambassadeur en aanjager parkmanagement meegenomen in de evaluatie.

De opdrachten om beheer en verduurzamingsmaatregelen op bedrijventerreinen te stimuleren zijn medio 2018 gewijzigd van opzet en opdrachtnemer nadat bleek dat de opdrachten niet op de gewenste wijze werden uitgevoerd en ook niet het gewenst effect hadden. In oktober 2018 zijn de opdrachten aan het Projectbureau Herstructurering Bedrijventerreinen (PHB) en het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) verstrekt. Uit de evaluatie komt naar voren dat de opdrachten na het verstrekken ervan aan PHB en ONHN hun werking hebben. Deze intermediaire organisaties blijken door hun brede netwerk, kennis van de regio, ervaring met bedrijventerreinen en hun positie goed in staat om een impuls te geven aan beheer en verduurzaming. Omdat dit ook de thema's voor de komende jaren zijn, beveelt het onderzoeksbureau aan om in het bredere palet van instrumenten deze opdrachten de komende jaren voort te zetten.

Wij nemen deze aanbevelingen mee in de uitwerking van de HIRB-plus regeling die aangekondigd is in het coalitieakkoord.

Bijgevoegd bij deze brief vindt u ook de Monitor Werklocaties 2019 (kenmerk 1133514/1274490).

De Monitor Werklocaties Noord-Holland 2019 laat een evenwicht tussen vraag en aanbod van werklocaties zien. Er is een verdere daling van de kantorenleegstand naar 11,9%. Er zijn meer bedrijfskavels uitgegeven (in totaal 123 hectare) en de werkgelegenheid is toegenomen tot 1,58 mln. De planvoorraad is voor kantorenlocaties toegenomen tot 2,2 mln. vierkante meter en voor bedrijventerreinen licht afgenomen tot 1067 hectare. De monitor laat zien dat het van belang is om bedrijventerreinen up-to-date te houden met beheer en herstructurering, zodat deze locaties niet verouderen. Er is op 1 januari 2019 duurzaam beheer georganiseerd op 88 terreinen. Dit is een stijging van tien locaties ten opzichte van 2018.

Aandachtspunten blijven de voortgang van herstructurering in Noord-Holland-Noord en het aantal nieuwe initiatieven voor het opzetten van georganiseerd beheer op bedrijventerreinen om veroudering tegen te gaan. Dit laatste wordt nu onder meer opgepakt in de opdracht aan het PHB en ONHN en de effecten daarvan zijn volgend jaar zichtbaar in de Monitor Werklocaties.

De monitor laat onder meer een beeld zien over leegstand op bedrijventerreinen. Deze informatie wordt ook ontsloten via de Dashboards Werklocaties Noord-Holland 2018-2019: <https://data.noord-holland.nl/content/werklocaties>. Bij leegstand kan onderscheid worden gemaakt tussen leegstand van kantoren op bedrijventerreinen (Noord-Holland: 11,3%) en leegstand van bedrijfspand zelf. De factor aanbod/transacties geeft daarbij de verhouding weer tussen het aanbod aan bedrijfsruimte op bedrijventerreinen per 1-1-2019 en het transactievolume van bedrijfsruimte in 2018. Een lage factor betekent daarbij meer vraag dan aanbod van bedrijfsruimte; deze factor is momenteel met 1,3 laag. Dat betekent dat er relatief veel vraag is ten opzichte van het aanbod van bedrijfsruimte.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

3.A.
voorzitter

C.J. Loggen

2 bijlagen

Evaluatierapport UVP HIRB 2017-2019

Monitor Werklocaties Noord-Holland 2019